

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів
України щодо територій з особливим режимом мовлення" (далі – проект
Закону)

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект Закону України розроблено Міністерством інформаційної політики України у зв'язку з нагальною необхідністю забезпечення конституційного права громадян на інформацію, а також необхідністю забезпечення інформаційної безпеки України в умовах збройної агресії Російської Федерації та фактичної окупації Автономної Республіки Крим та окремих районів Донецької та Луганської областей.

На сьогодні, через бойові дії на Сході України, значну частину технічних засобів, які дозволяють здійснювати мовлення на відповідні території було знищено, або вони опинилися на тимчасово окупованих територіях під контролем окупаційної влади. Через це, території, на яких здійснювалася антитерористична операція, та тимчасово окуповані території фактично позбавлені можливості отримувати сигнал національних телерадіоорганізацій та потерпають від системної пропаганди держави-агресора.

З метою захисту національного телерадіоінформаційного простору держава повинна гарантувати безперервне мовлення українських телерадіоорганізацій на відповідних територіях.

Статтею 51 Закону України "Про телебачення і радіомовлення" передбачено, що на час надзвичайного та/чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях відповідно до закону може встановлюватися особливий режим роботи аудіовізуальних засобів масової інформації.

Проте, процедура ліцензування мовлення в Україні не передбачає особливих умов щодо територій з особливим статусом.

Відповідно до частини дев'ятої статті 23 Закону України "Про телебачення і радіомовлення" ліцензія на мовлення, видана Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, є єдиним і достатнім документом, що надає ліцензіату право відповідно до умов ліцензії здійснювати мовлення, користуватися каналами мовлення за умови наявності у володільців радіоелектронних засобів передбачених законом дозволів на їх експлуатацію.

Отримання ліцензії на мовлення телерадіоорганізацією є досить довготривалим процесом, зокрема у випадку ліцензій на ефірне мовлення та багатоканальне мовлення з використанням радіочастотного ресурсу, які передбачають проведення конкурсу.

В той же час, Україна вже упродовж двох років потерпає як від збройної, так і від інформаційної агресії та вже сьогодні повинна забезпечувати свою інформаційну безпеку, що відповідно до статті 17 Конституції України є найважливішою функцією держави поряд з захистом державного суверенітету та територіальної цілісності України.

У зв'язку з цим, необхідно передбачити правові механізми, які б гарантували населенню територій, що є вразливими до негативного

інформаційного впливу, право на доступ до інформації, можливостей задоволення інформаційних потреб, а також сприяли розширенню національного інформаційного простору тощо.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою розробки проекту Закону є забезпечення безперервності мовлення телерадіоорганізацій і приймання їх програм населенням, шляхом закріплення механізму прискореної видачі тимчасових дозволів на телерадіомовлення на територіях, найбільш вразливих до зовнішнього негативного інформаційного впливу, а також визначення особливих умов щодо переходу від аналогового до цифрового мовлення на окремих адміністративно-територіальних одиницях.

Досягнення мети планується шляхом законодавчого запровадження процедури надання дозволу на тимчасове мовлення на територіях з особливим режимом мовлення, а також законодавче закріплення особливих умов щодо переходу від аналогового до цифрового мовлення на окремих адміністративно-територіальних одиницях, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Правові аспекти

Нормативно-правовими актами у даній сфері правового регулювання є Конституція України, закони України "Про телебачення і радіомовлення", "Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення", "Про радіочастотний ресурс України".

Проектом пропонується внести зміни до Закону України "Про телебачення і радіомовлення", чим законодавчо визначити нові терміни: "тимчасове мовлення", "дозвіл на тимчасове мовлення", "території з особливим режимом мовлення".

Також пропонується внесення змін до Закону України "Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення" в частині доповнення регуляторних повноважень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення можливістю надавати дозволи на тимчасове мовлення.

Передбачено, що Кабінет Міністрів України визначає перелік територій з особливим режимом мовлення, на території яких телерадіоорганізаціям може надаватись дозвіл на тимчасове мовлення. Крім того, закріплюються особливі умови переходу від аналогового до цифрового мовлення.

Проектом Закону також пропонується внести зміни до Закону України "Про радіочастотний ресурс України" та передбачити процедуру надання висновків щодо можливості та умов користування радіочастотним ресурсом України для потреб телерадіомовлення, у тому числі для потреб тимчасового мовлення Державним підприємством "Український державний центр радіочастот".

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребує додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону потребує погодження із Державним комітетом телебачення і радіомовлення України, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, Державною регуляторною службою України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Міністерством юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект Закону стосується питань розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць на яких через відсутність відповідної телекомунікаційної інфраструктури відбувається поширення антиукраїнської пропаганди серед населення, що підриває основи національної безпеки, в частині організації правових підстав для забезпечення населення сигналом українського телерадіомовлення, за умови поступового переходу до цифрового мовлення та забезпечення можливостей для безперервності мовлення телерадіоорганізацій у цей період. Перелік відповідних адміністративно-територіальних одиниць буде визначено Кабінетом Міністрів України.

6-1. Запобігання дискримінації

У проекті Закону відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

В проекті Закону відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект Закону для громадського обговорення оприлюднено на офіційному сайті Міністерства інформаційної політики України.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект Закону не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Необхідність державного регулювання шляхом прийняття Закону України сприятиме процесу відновлення та поширення українського телерадіомовлення на усій території держави.

Прийняття Закону України впорядкує повноваження Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у відповідності до покладених на неї завдань.

Проект Закону є регуляторним актом і відповідає принципам державної регуляторної політики.

10-1. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація Закону не впливає на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття Закону України забезпечить безперервність мовлення телерадіоорганізацій і приймання їх програм населенням, шляхом закріплення механізму прискореної видачі тимчасових дозволів на телерадіомовлення на територіях, найбільш вразливих до зовнішнього негативного інформаційного впливу, а також законодавче закріплення особливих умов щодо переходу від аналогового до цифрового мовлення на окремих адміністративно-територіальних одиницях, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Міністр інформаційної політики України

Ю. СТЕЦЬ

_____ 2016 р.